

رساله‌ی دکتری: ویدا سبزواری بیدختی، ۱۳۹۸

مقایسه‌ی سطح فکری اشعار منتخب پروین اعتصامی و فیلیس ویتلی براساس نظریه‌ی تولمین

نظریه‌ی استدلال یا استدلال‌ورزی، مطالعه‌ی بین‌رشته‌ای برای رسیدن به نتیجه‌ی خاص آن هم از طریق استنتاج منطقی می‌باشد. استنتاج منطقی بدین معناست که ادعاهایی، چه صحیح چه غلط، مبتنی بر مقدمه‌هایی مطرح شود. این فرایند در علوم انسانی، مناظره‌های مدنی، مباحثه و گفتگو کاربرد داشته و هدف از آن، غالباً اقناع مخاطب و دفاع از اعتقادات و یا منافع طرفین است. مناظره، گفتگویی است که دو طرفه که در آن یکی از طرفین، حامی اقدام، عملکرد، روال، فرضیه و یا نظریه‌ای خاص است و طرف دیگر مخالف آن، تلاش می‌کند با ارایه‌ی استدلال بر دیگری فایق آید. نظریه‌ی استدلال تولمین که به گمان خود او در ابتدا برای تقویت دعاوی و دفاعیه‌ها در دادگاه طرح شده بود، به حوزه‌های زبان‌شناختی تحلیل خطابه، تحلیل گفتمان و مطالعات تطبیقی نیز بسط داده شد. پروین اعتصامی و فیلیس ویتلی به عنوان دو شاعر زن معترض ایرانی و آفریقایی - آمریکایی، از سراینده‌گان بزرگ مناظره هستند. این دو شاعر از طریق مناظره و در قالب تشخیص و تمثیل، دعاوی و توصیه‌های اخلاقی - اجتماعی‌شان را بیان کرده‌اند. رساله حاضر، به منظور بررسی سبک غالب استدلال‌ورزی در اشعار مناظره‌ای دو شاعر مذکور و تطبیق آنها تدوین گردیده است. نمونه‌ی مناظرات از سه جنبه‌ی الف) شناسایی برهان‌ها، ب) شناسایی دعاوی و زمینه آنها و ج) شاخص‌های قطعیت تحلیل شده است. در راستای شناسایی برهان‌ها (مواضع عقلی)، تعداد مواضع الف) تاریخ و تجربه، ب) لزوم احتیاط و پیش‌گیری از خطر و تهدید، ج) کنترل امیال نفسانی و د) استطاعت که در نمونه‌های تحت بررسی، در رأس همه مواضع هستند، مورد استفاده قرار گرفته است. از طرفی، برهان‌های به کاررفته زیربنای دعاوی و توصیه‌هایی در زمینه‌هایی همچون: وقت‌شناسی، حق‌شناسی، سعادت، احتیاط در برابر خطرات، مبارزه با فساد حکومتی و اداری، نفی ظاهرینی، ظلم - ستیزی، آسیب‌شناسی فقر، عقل‌گرایی، رسم خویشاوندی و آداب همنشینی و غیره قرار گرفته‌اند.

رساله‌ی حاضر در چند فصل تدوین شده است: فصل نخست به کلیات تحقیق اختصاص یافته است. در فصل دوم، مبانی نظری پژوهش و مباحث مربوط به استدلال‌ورزی، رابطه‌ی آن با منطق، انواع و ساختار استدلال، دیدگاه‌های ارسطو، راجرز و تولمین در مورد استدلال و روش تجربی و تحلیل نظریه‌ی تولمین در این باره مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. در فصل سوم به زندگی، اندیشه و شعر دو شاعر فوق، اشاره و در فصل چهارم به داده‌های شعری و تحلیل اشعار و مناظرات دو شاعر براساس نظریه‌ی تولمین پرداخته شده است. در این فصل، دوازده مناظره از پروین و ده مناظره و شعر از ویتلی تحلیل گردیده است. در پایان نتایج حاصل از هر بحث و بخش ذکر شده است.

کلیدواژه‌ها: اشعار، پروین اعتصامی، فیلیس ویتلی، نظریه‌ی تولمین، سطح فکری، مقایسه

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۳۹۸/۱۰/۲۹-۱۰۱۹۶۱۰۰۵

تاریخ دفاع: ۱۳۹۸/۱۰/۲۹

رشته‌ی تحصیلی: زبان و ادبیات فارسی

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: دکتر سعید روزبهانی

استادان مشاور: دکتر ابوالقاسم امیراحمدی و دکتر محمد داودی

Ph.D. Dissertation:

Comparison of the intellectual level of Selected Poems by Parvin Etesami and Phyllis Vitaly Based on Tuleemans Theory

Theory of argumentation is an interdisciplinary study which , using the logical deduction , aims to arrive at a particular conclusion . Logical deduction means that the claims either correct or incorrect are made on the basis of inductions . This procedure is used in humanities , civil debates , discourse , and dialogue and its chief intention is to contend the addressee and defend the beliefs and / or benefits of both sides . Debate is a reciprocal dialogue in which one side supports a special action , operation , practice , hypothesis , and / or theory and the other opponent side endeavors to overcome the others through offering a reason . Tuleemans theory of argumentation that had been primarily supposed to be made in the court for sake of claims and replies was also extended to the linguistic areas of lecture and discourse analysis , and comparative studies . Parveen Eetesami and Philis Weetli as two Iranian and Afro American protestor poetesses are among big poets of debate . Through debate , these versifiers have made their ethical claims and recommendations in form of personification and allegory .

Present dissertation is written in order to study predominant style of argumentation in the debate verses of the afore said poets and to compare them as well . The debates example has been analyzed in three aspects a) logics identification , b) recognition of claims and their grounds , and c) certainty indicators . Toward logics identification (rational stands) , the following number of stands as a) history and experience , b) caution necessity and prevention from risk and threat , c) carnal desire restraint , and d) the ability have been used , those which are considered the main stances among the cases to be studied . On the other hand , the employed reasons here underlie claims and recommendations in terms of punctuality , gratitude , felicity , prudence against dangers , struggling the state and office corruption , pretence negation , fight with injustice , pathology of poverty , rationalism , familial traditions , mores of companionship , and so on .

The current paper has been arranged in different chapters . Chapter one has been designed to the general features of the research . In chapter two , the analysis has been done on the theoretical foundations of the research , the pertinent themes to argument , their relevance to logic , types of argument and its structure , Aristotle , Rogers , and Tuleemans

views on the argument and experiential method , and the examination of Tuleemans theory in this regard . The life , thought , and poetry of two above said poetesses have been mentioned in chapter three and chapter four has dealt with their poetic facts and the analysis of their poems and debates . Here , twelve and ten debates accordingly by Parveen and Weetli have been examined . In the end , the results of each discussion in each part have been given .